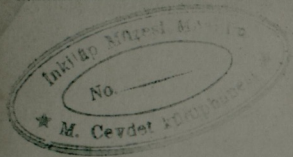

۲ مایس ۱۹۱۸

صافی : ۴۲

ایکڑی جلا۔

تکی محبوسہ

فلسفه

فلسفه حقیقیه

عدالت

عدالت فکریته اساس رکنی مساوات فکریه. عادل اولی، طرفگیر اولای، هرکه عینی صورته معامله انجامد؛ عدالتسز اولی، امتیاز و برآمد یکدگر، برابا عدالت فکری ساقه سیله املاکی، اهتمامی، محبتی چو جوقلری آراسته بر صورتده تقسیمه چالیشیر. یونلردن برینک اونه کلدن داهائی بسلنه سی، داهائی کینه سی، داهای جوق سولمسی عدالتسز. لکدر، عادل بر قانون هرکس ایچون مساوی اولان قانونیر. نام عدالت اسلاری اوزرنه شکل ایتن برچینه کفتر مساوی صورتده هرکس اوزرنه تقسیم ایدیلجکی کی، هرکسده مشترک حیاتک ایلکلردن مساوات دائرهنده فائده کورور.

دیک اولوبورکه اگر انسانلر، تجربه طریقیه، یکدیگرینک عینی واحد قیاسلر صورتده تلق ایدیلر. بیلسیدی، عدالت مفهومی یک بسیط اولوردی. فقط طریقتک عدالتسز لکریده حساب قایلیدر. انسانلر طبیعه مساوی دکالردر. قوتلری، صحتلری، عمرلریک مدتی مساوی دکالدر. آجقلری مساوی دکالدر، احتیاجلری ده مساوی دکالدر. آجقلری مساوی اولمایان کیسهلره عینی مقداره اک دکا دغیت، ضیفه وقوتلری نه عینی اش کوردیرمک عدالت اولماز. مساوات یکدیگرینه مساوی اولمایان آداملره تطبیق اولونورسه انصاف قالماز؛ عدالتک ایسته دیک شی نسی تقسیمدر. مکمل صورتده شکل ایتن برچینه اک جوق اشتباهی اولان، داهای جوق اک اک آلیر، صوغوقدن داهای جوق متأثر اولان داهای صیاق طویان البسلر آلیر؛ باشقهلرینه دریغ ایدیلن طانیقلر سقظلره، خستهلره بدل ایدیلر؛ مادامک بودیادهک اشیایک مقداری انسانلرک احتیاجلردن آزد، یو اشیای و املاک هرکس احتیاجنه نسبتله تقسیم ایدیلر. جکدر، عینی صورته، قوتلیر صغیرلردن فضله، صاعاغلار خستهلردن جوق چالیشه جقدر؛ یوکلر وظیفهلر هرکس واسطهله کوره نسبت دائرهنده تقسیم ایدیلر جکدر، هرکسدن آلدنک واسطهله درجههنده ایستمک، هرکسه احتیاجلرینه کوره و برمک ... عدالتک دستور یونلردن عبارتدر.

یودستور سوسیالیزم نظریه ییچیلره یک معلومدر. یونلره اعتراضاً یوله برعدالتک ممکن اولادینی، چونکه نه انسانلرک واسطهله نه ده احتیاجلری خندهلر نه بر اولوب یولونادینی، یوخصوسه قانونی تقدیرلره منحصر قالدینیزایلری سورولور. اعتراض ضعیفدر. اگر دوعری اولهیدی، یالکز سوسیالیزمه قارشى دکل، اخلاق علیه ایته یاراردی. یونون خط طرکتن بالضروره یو نام اولیان تقدیرلره استناد ایدر؛ یونلر یونون محاکمهلر میده ایته قاریشیر. انسانلره یاشامق،

اونلره خدمت ایتمک و اونلردن خدمت قبول ایتمکدر؛ بناء علیه هر آن انسانلرک نه یه مقدر اولدغی و اونلر ایچون نهک فائدهلی اولدغینی تعین ایتمک لازمدر. مزده یونون اقتدارلرک و یونون احتیاجلرک مقایسهلی و عددی اولجوسنی تعین ایلر بیلدره جک کرک معنوی و کرک مدنی بر (مقیاس انسانلرک) بولونما مستندن دولای عدالتدن صرف نظری ایتمق؛ طبیعی خیره نام عدالت، بریشلمسی قابل اولمایان برمکورهدر. فقط یو مفکوره یو یافلاش بیلیر. وظیفه من مطلق اولان ایلسکی حقیقتلشدیرمک دکل، یو ایلسکی ممکن اولدغینی قدر حقیقتلشدیرمکدر. طبیعتدهک عدالتسز لک اوقدر یو یوکلدر و انسان یو عدالتسز لک اوقدر آرزو تصحیح ایتن، اوقدر جوق وخیلشدیرمکدر بر طاق ایلسکلری حقیقتلشدیرمکده یک جوق مشکلات چکمه یز. قایاچه «فینلر مزلدهده، هیچ برزمان بیتره هیچکس ایشلر یوله بیلیر. ایسته قوتلی آدام برده سقظ، یونلردن برینک قدرتی، دیکرینک ضعیفی عدد اعتبارله افاده ایدم؛ فقط قوتلی نه: «اکمکی چیقارمق ایچون چالیشه جقسک!» اونه کنده «راحت ایت، ایسته اک!» دیک ایچون یوعدده احتیاجلر واری؟

اکر ممکن اولمایان شیئی امکان داخنده کوسترمک و انسانلره بشرک قدرتی فوئده ایدیلر و برمک تهلککلدر، دیککه اکثفا ایدیلهیدی، یوقاریکی اعتراض داهای واضح اولور، یونون سوسیالیزمه قارشى اولماسده هیچ اولمازسه بعض سوسیالیستلره قارشى مؤثر اولوردی. فقط مغول برسوسیالیست یونلر آراستهده جوق معقوللری وارد - چیقوبده دیه بیلیرک: «مفکوره مزله ایشیمک قابل اولادینی بیلیروز؛ یومفکوره نپایش برتریتک ایدیا اوزافلا. شان بر حدیدر. فقط، نپایش اوزاق بر ترقیله یافلاشلا جق نپایش اوزاق بر مفکوره صاحی اولیدر؛ هرکون بر آزادها فضله عدالتله ایدیلیمک ایچون عدالتی تحیل ایتمق در؛ اکافی فی الدما ایتمک ایچون ایتمی تحیل ایتلدر.»

[«عدالت و حریت» نام اثر دن]

غوبلر

آبونه لر مزله:

تورک قهرمانلرک چناق قلعه ده قان و آتشله یازدینی حیات دستاتی ملنک خاطرههنده دایما یاشاتمق مقصدیلر «یکي مجموعه» طرفدن ترتیب ایدیلن خاطره. نامهک طبیی اکال ایلک اوزرددر. یونلردن ایدنک ایسته ین آبونه لر مزله برسپولت اولق اوزره یاقینده فی آتی بیلدره جکدر. خاطره نامه محدود مقدارهده باسیلهدی جهته، ایسته ین آبونه لر مزلرک درحال اداره خانه یو مراجعتلری مقتضیدر.

يکي کتابلر

«بیروت دولتی»

جنوب قسمی - بیروت ولایتی مطبعه سی ۱۳۳۳

بیروت ولایتی مقامنه، بیروتک جغرافی واجتاهی احوالی تدقیق ایچون تجارت مکنتی مدیری رفیق و مکتب سلطانی مدیر تائیسیمجده بیت بکله برتنیع سیاحتی یاهدیرلش و تدقیقاتک نتیجه سی جنوب و شمال قسملرینه عائد اولق اوزره ایکی یووک جلد حالنده نشر ایدلشدیر. اداره خانه مزله کلن برنجی جلدی کوزدن کچیردک. یونده بیروت ولایتک جغرافی موقع و حدودینه، اقلیم و هواسته، اورمانلرینه، داغلارینه، حیوانات و نباتاته، صناعی و زراعی محصولاتنه، اورلرده ساکن اولان سوریه عربلره سریانلره دائر عمومی معلومات، مختلف دینلرک، بابیلرک، دوزلرک، خرسقیانلرک، یهودلرک احوال و عاداتلرینه دائر تدقیقلر وارد. سوریه قطعه سنک مختلف قزلبله عائد تاریخی معلوماتدن ماعدا محررلرک بالذات محاربهده اجرا ایدلکلری سولای، فصل تدقیقات کلور. یومیانده سلفیت، جماعین، نابلس، جفا ... کی محارک جغرافی، روسی، اجتماعی، دینی حلالری، قوملرک ادبیاتی، معارف ... هر دلو خصوصیتلردن هیچ بری اهل ایدله مشدر. کتابده موضوعه دائر بر جوق رسملر وخریطه لردن ماعدا اولدغه زنکین بر کتابیات لیسته سی وارد. اثر هیئت عمومی سی اعتبارله کنیش و دواملی برسی محمولیدر. یوکه تشبث ایدنلره بذه نسبه، یکی اولان یو طرزده بر اثری ثبات ایلر وجوده کتیرنلر تبریکه شایاندیر. سوریه ولایتی کی هر سوریه زنکین، درلو درلو خصوصیتلر صافلا یان برولانمک اجتاهی احوالی درت یوز الیشیر صحیفه ق ایکی جلده صیدر هجق صورتده خلاصه ایتمک مشکل برایشیر. هر حالده یو کتابلرک ترتیبی و نشری هم ولایت قایم ایچون همده محررلری ایچون یووک بر موقتیندر. دیکر ولایتلرکده یو یو تقییب ایتلری یک زیاده آرزو اولونور. بالخاصه آتادولونک بر جوق برلری متفکرلر مزله ایچون، مأمورلر مزله ایچون هنوز مجهولاندیر. هر ولایت خنده وجوده کتیریلر جک یو مونوغرافیکر هیئت عمومی سی مملکتک عمومی تدقیقاتی ایچون غایت فائدهلی بر یاشلاننج اولور. بالآخره هر مسئلهک متخصصری طرفندن تدقیقنه یول آچیلیر. یالکز، یو اثرلره قوللایان لسانه اعتراض ایدجکدر. بالخاصه هرکس ایچون یازیان یوکی کتابلره لسان داهای ساده، دها بر و سز، خلاصه داهای تورکه اولدیدی. اولوکی شکلی اثرک علمی قیمته خلل کتیرمه مکملر برابر، داهای اولهیدی بوقیت برقات داهای آرتاردی فکرنده یز.